

PROTOKOLL FRA MØTE I REPRESENTANTSKAPET

Tid: Fredag 4. november 2022 kl. 09:00-11:45

Sted: Teams

Til stede:

Representantskapet:

- Innlandet: leder Even Aleksander Hagen og Hanne Alstrup Velure
- Viken: Kun representert administrativt på møtet. (Siv Henriette Jakobsen og Olav Skinnnes deltok torsdag 3. november)
- Oslo: Julie Ness
- Vestfold og Telemark: Terje Riis-Johansen

Administrasjonen i fylkeskommunene

- Oslo: Bjarne Haslund
- Viken: Lasse Narjord Thue, Anne Line Nydal Berglia og Ingvild Åsgård
- Vestfold og Telemark: Gunnar Berg Treidene
- Innlandet: Tron Bamrud

Sekretariatet:

Jon Petter Arntzen, Ann Irene Sæternes, Lotta Möllerfalk, Morten Stemre og Kristian Singh-Nergård

Gjennomføring av samlingen

I forbindelse med representantskapets samling i Fredrikstad ble det torsdag 3. november gjennomført møte med ØstsamUng kl. 15:00-16:00, der temaet var ungdomsmedvirkning.

Ordfører Siri Martinsen orienterte kl. 16:00 om utfordringer og muligheter for Fredrikstad kommune.

Det ble også gjennomført et dialogmøte om NTP og InterCity med samferdselsminister Jon-Ivar Nygård kl. 19:00-19:45.

Behandling av sakskartet ble gjennomført fredag 4. november.

20/22 Godkjenning av protokoll fra møte 2. september 2022

Sekretariatets innstilling

Representantskapet godkjenner forslaget til protokoll fra møtet 2. september 2022

Behandling

Representantskapet sluttet seg til innstillingen.

Vedtak

Representantskapet godkjenner forslaget til protokoll fra møtet 2. september 2022

Sak 21/22 Aktuelle saker

Sekretariatets innstilling

Representantskapet tar informasjonen til orientering

Behandling

Fylkeskommunene og sekretariatet orientere om følgende aktuelle saker:

Innlandet:

- Tretten bru (håndtering, tidslinje og finansiering) og andre bruer som trenger oppgradering
- Strategier for desentralisert høyere utdanning
- Kollektivtrafikk (tilbudsreduksjon og finansiering) – 76% av budsjett går til skoleskyss
- Kraftsituasjonen og dialog med energiselskapene i fylket
- Innlandsporteføljen
- Evaluering av politisk organisering (parlamentarisme?)
- Demografiutfordringer (vekst i Mjøsregionen)
- Gjennomgang av struktur på tilbudene
- Hytteboere legger beslag på fylkets og kommunenes kapasitet/ressurser
- Klimavennlig stedsutvikling (samferdsel og areal)
- Administrasjon med delt lokalisering – videreutvikling av organisasjonen
- Beredskapsarbeid

Oslo:

- Budsjettutfordringer etter at utbytte fra kraftselskap kan bli redusert med 1 mrd.
- Tilleggsinnstilling til budsjett framlagt
- Problem med manglende forutsigbarhet i budsjettarbeidet
- Byutvikling – stopp i byggesaker småhusområder
- Ny folkehelsestrategi
- Koronakompensasjon

Vestfold og Telemark:

- Delingsprosessen går framover, men tar mye av kapasiteten.
- Stabil arbeidsstokk, en del oppsigelser innenfor samferdsel og ro i organisasjonen.
- Nye fylkesdirektører er ansatt
- Budsjettprosessen er krevende

- Nytt skatteregime (grunnrente) påvirker handlingsrom
- Fokus på å nå klimamålene
- God framdrift på større miljøprosjekter som langskipprosjektet og grafittprosjektet på Herøya
- Passasjerene er tilbake i kollektivtrafikken

Viken:

- Budsjettforslag lagt fram fra fylkesrådet
- Strid om dekning av kostnader til deling, der IKT-kostnaden er største post
- Enighet om å samarbeid på noen områder mellom de tre nye fylkene.
IKT/digitalisering viktig i denne sammenheng
- Tidligere fylkesvåpen tas i bruk
- Prosjektledere (fylkeskommunedirektører) ansatt for de nye fylkene
- Arbeid med innplassering på nivå 2 pågår
- Planarbeidet skal redusere antall planer fra 33 til 3 – og skal legge et godt grunnlag for de nye fylkeskommune sitt planarbeid
- Porteføljestyling på samferdsområdet fungerer bra
- De tre kollektivselskapene arbeider med felles betalingsløsninger, overgang til utslippsfrie løsninger. Krevende å opprettholde tilbudet på dagens nivå.
- Viken har broer, og sikkerhet/konstruksjoner gjennomgås
- Fokus på sivil beredskap

Sekretariatet:

- Scandria Alliance, der Annette Raakil er valg som ny nestleder
- Østlandssamarbeidet arrangerer godskonferanse 6. desember (grensekryssende) i samarbeid med NHO og miljøstiftelsen ZERO.
- Miljøtilstanden i Oslofjorden
- Grønne energistasjoner, samarbeidsprosjekt med Osloregionen
- Møte i europapolitisk forum 30. september, der samarbeidet med Tyskland og evaluering av EØS-avtalen ble drøftet

Representantskapet sluttet seg til innstillingen.

Vedtak

Representantskapet tar informasjonen til orientering

Sak 22/22 Strategi for Østlandssamarbeidets arbeid med ny NTP

Sekretariatets innstilling

1. Representantskapet ber administrasjonsutvalget se nærmere på hvordan fylkeskommunene i landsdelen kan jobbe mer strategisk og langsiktig, slik at man over tid får større gjennomslag for felles posisjoner i forbindelse med framtidige rullinger av Nasjonal transportplan (NTP).
2. I arbeidet med ny NTP 2025-2026 skal InterCity fortsatt være det viktigste fellesprosjektet for fylkeskommunene. I tillegg skal følgende prosjekter/tema prioriteres:
 - a. ...
 - b. ...
 - c. ...
3. Representantskapet ber sekretariatet koordinere arbeidet med et felles NTP-innspill som kan sendes til transportetatene høsten 2022. Det legges til grunn at endelig vedtak kan gjøres på møte i fagpolitisk utvalg for samferdsel 28. november.
4. Representantskapet ber sekretariatet utarbeide en helhetlig kommunikasjonsstrategi for NTP-arbeidet fram til sommeren 2024.
5. I det operative kommunikasjonsarbeidet skal InterCity-prosjektet fortsatt ha høyest prioritet. Det utarbeides aktivitetsplaner på de ulike temaområdene, slik at målene i kommunikasjonsstrategien kan nås, jf. vedtakets pkt. 4.
6. Representantskapet ber administrasjonsutvalget sørge for at fagavdelingene og kommunikasjonsavdelingene i fylkeskommunene ved behov bistår sekretariatet i det operative NTP-arbeidet frem mot sommeren 2024.

Behandling

Sekretariatsleder gav en kort innledning med utgangspunkt i problemstillingene omtalt i saksframlegget. Det ble også vist til dialogmøtet med samferdselsministeren torsdag 3. november.

Det ble deretter gitt korte orienteringer om hvilke temaer som man fra den enkelte fylkeskommune ønsker å prioritere ifm. det forestående NTP-arbeidet.

Etter å ha drøftet Østlandssamarbeidet sin videre NTP-strategi, var det enighet om følgende:

1. Rammer og realisme:

Felles NTP-innspill fra Østlandssamarbeidet bør være komplementære til fylkeskommunenes egne innspill.

Østlandssamarbeidet skal i den videre NTP-prosessen legge til grunn at man de nærmeste årene ikke kan forvente å ha realvekst på samferdselsbudsjettene og at det derfor vil være nødvendig med strammere prioriteringer enn tidligere.

Målet må være at den nye transportplanen blir et mer realistisk styringsdokument med en strategisk og sektorovergripende innretning. Dermed kan man unngå at transportplanen blir en urealistisk ønskeliste over alle aktuelle samferdselsprosjekter.

2. De viktigste kriteriene:

Østlandssamarbeidet skal argumentere prinsipielt for at ny NTP 2025-2036 må prioritere prosjekter som scorer høyt på følgende kriterier:

- a. klima (reduksjon av klimagassutslipp)
- b. miljø (minst mulig nedbygging av areal og svekkelse av naturverdier/arts mangfold)
- c. nullvekstmålet (biltrafikk i byområdene)
- d. nullvisjon for ulykker/skader i trafikken
- e. samfunnsøkonomisk nytte

3. Jernbane og IC er viktigst:

I den kommende NTP-prosessen skal jernbane og InterCity fortsatt være det viktigste fellesprosjektet som frontes i fellesskap av fylkeskommunene på Østlandet.

Det er viktig å argumentere tydelig for at jernbanen over tid vil få en stadig viktigere rolle for å knytte landsdeler, regioner og byer tettere sammen og at prosjekter innenfor jernbanesektoren derfor må gis høyere prioritet enn store veiprosjekter med motorveistandard.

I argumentasjonen er det viktig å få fram at satsingen på InterCity er et strategisk og nasjonalt viktig prosjekt.

4. Andre tema som skal prioriteres:

I tillegg til jernbane og InterCity, skal følgende tema prioriteres i fylkeskommunenes felles NTP-arbeid:

- a. Kollektivtrafikk (i hele landsdelen)
- b. Trafikkutfordringene i byområdene
- c. Grensekryssende korridorer, jf. nye oppdrag til Jernbanedirektoratet
- d. Miljøvennlig godstransport (herunder lade- og fylleinfrastuktur)

Vedlikeholdsetterslep på fylkesvegene er også et viktig tema for fylkeskommunene på Østlandet, men denne tematikken ivaretas i hovedsak av fylkene selv og gjennom felles innspill fra KS.

5. Budskap InterCity:

Fylkeskommunene er enige om å argumentere for at ambisjonene for InterCity må ligge fast, selv om det kan være nødvendig med en mer trinnvis utbygging, der man bruker noe mere tid på å ferdigstille prosjektet.

Fylkeskommunene er enige om at man fortsatt skal argumentere for dobbeltspor både på indre og ytre IC, men samtidig åpne for at man på enkeltstrekninger kan velge andre løsninger forutsatt at effektmålene knyttet til reisetid, frekvens og kapasitet kan opprettholdes. Rikstunnelen skal gis høy prioritet.

6. Posisjonsnotat:

Enighet om at Østlandssamarbeidet nå utarbeider et felles posisjonsnotat der fylkeskommunene kan fremme felles synspunkter på et overordnet nivå om ny NTP 2025-2036 både når det gjelder planes innretning, innhold og prosess. Det legges til grunn at notatet oversendes til transportetatene og samferdselsdepartementet høsten 2022 og at fagpolitisk utvalg koordinerer det videre arbeidet.

Representantskapet sluttet seg til innstillingen med noen mindre justeringer/presiseringer.

Vedtak

1. Representantskapet ber administrasjonsutvalget se nærmere på hvordan fylkeskommunene i landsdelen kan jobbe mer strategisk og langsiktig, slik at man over tid får større gjennomslag for felles posisjoner i forbindelse med framtidige rulleringer av Nasjonal transportplan (NTP).

2. I arbeidet med ny NTP 2025-2026 skal jernbane og InterCity fortsatt være det viktigste fellesprosjektet for fylkeskommunene. I tillegg skal følgende prosjekter/tema prioriteres:
 - a. Kollektivtrafikk
 - b. Trafikkutfordringene i byområdene
 - c. Grensekryssende korridorer
 - d. Miljøvennlig godstransport
3. Representantskapet ber sekretariatet koordinere arbeidet med et felles NTP-innspill som kan sendes til transportetatene høsten 2022. Det legges til grunn at endelig vedtak kan gjøres på møte i fagpolitisk utvalg for samferdsel 28. november.
4. Representantskapet ber sekretariatet utarbeide en helhetlig kommunikasjonsstrategi for NTP-arbeidet fram til sommeren 2024.
5. I det operative kommunikasjonsarbeidet skal InterCity-prosjektet fortsatt ha høyest prioritet. Det utarbeides aktivitetsplaner på de ulike temaområdene, slik at målene i kommunikasjonsstrategien kan nås, jf. vedtakets pkt. 4.
6. Representantskapet ber administrasjonsutvalget sørge for at fagavdelingene og kommunikasjonsavdelingene i fylkeskommunene ved behov bistår sekretariatet i det operative NTP-arbeidet frem mot sommeren 2024.

Sak 23/22 Prosess fram mot det «nye» Østlandssamarbeidet

Sekretariatets innstilling

Representantskapet slutter seg til forslaget til prosessplan for 2023/24

Behandling

Sekretariatsleder gav en kort orientering om bakgrunnen for saken, der det ble vist til at fylkeskommunene har vært tydelige på at en ny strategidiskusjon ikke skal igangsettes før de nye fylkeskommunene er kommet på plass 1. januar 2024.

For å sikre kontinuitet i samarbeidet vil det imidlertid være nødvendig at man i 2023 får justert samarbeidsavtalen, slik at også de nye fylkeskommunene Akershus, Buskerud, Telemark, Vestfold og Østfold trer inn i avtalen med virkning fra 1. januar 2024.

For å kunne gjøre et intensjonsvedtak om budsjett for 2024, vil det også være nødvendig at representantskapet i 2023 avklarer hvordan kontingentfordelingen mellom fylkene skal være.

Det legges til grunn at sekretariatet og administrasjonsutvalget forbereder sakene og at representantskapet kan gjøre nødvendige vedtak før sommeren 2023.

Representantskapet sluttet seg til innstillingen.

Vedtak

Representantskapet slutter seg til forslaget til prosessplan for 2023/24

Sak 24/22 Handlingsplan 2023

Administrasjonsutvalgets innstilling

Representantskapet godkjenner forslaget til handlingsplan for 2023

Behandling

Sekretariatsleder gav en kort orientering om saken, og det ble presisert at man i handlingsplanen har tatt hensyn til at Viken og Vestfold og Telemark i 2023 vil måtte bruke mye av sin kapasitet til etablering/oppstart av de nye fylkeskommunene med driftsoppstart 1. januar 2024

Representantskapet sluttet seg til innstillingen i saken.

Vedtak

Representantskapet godkjenner forslaget til handlingsplan for 2023

Sak 25/22 Forslag til budsjett 2023

Administrasjonsutvalgets innstilling

1. Representantskapet godkjenner det framlagte budsjettforslaget for 2023 med en samlet kostnadsramme på 6.305.000 kr.
2. Kontingentsatsene økes med 4,07% sammenlignet med 2022. Fordelingsnøkkelen som ble brukt i 2020-2022 benyttes også i 2023. På bakgrunn av dette anmoder representantskapet om at det gjøres følgende avsetninger til kontingent på 2022-budsjettet til dekning av basisvirksomheten i Østlandssamarbeidet
 - a. Innlandet fylkeskommune: 1 380 000
 - b. Oslo kommune: 690 000
 - c. Vestfold og Telemark fylkeskommune: 1 380 000
 - d. Viken fylkeskommune: 2 070 000
3. Tiltak/prosjekter ut over det som ligger i basisfinansieringen, eller hvor ikke alle fylkeskommunene deltar, forutsettes realisert ved bidrag fra de deltakende fylkeskommuner og/eller gjennom ekstern finansiering.
4. Hver fylkeskommune dekker fortsatt sine egne utgifter (til møter, reiser mv) i forbindelse med aktivitetene i Østlandssamarbeidet.
5. Sekretariatsleder gis fullmakt til å initiere nødvendige avtaler om kjøp av ekstern bistand for gjennomføring av aktiviteter i handlingsprogrammet – innenfor vedtatt budsjetttramme.

Behandling

Sekretariatsleder gav en kort orientering om det framlagte budsjettforslaget. Bortsett fra oppstart av energistasjonsprosjektet, vil aktivitetsnivået være på noenlunde samme nivå som tidligere år.

Representantskapet sluttet seg til innstillingen i saken.

Vedtak

1. Representantskapet godkjenner det framlagte budsjettforslaget for 2023 med en samlet kostnadsramme på 6.305.000 kr.
2. Kontingentsatsene økes med 4,07% sammenlignet med 2022. Fordelingsnøkkelen som ble brukt i 2020-2022 benyttes også i 2023. På

bakgrunn av dette anmoder representantskapet om at det gjøres følgende avsetninger til kontingent på 2022-budsjettet til dekning av basisvirksomheten i Østlandssamarbeidet

- a. Innlandet fylkeskommune: 1 380 000
 - b. Oslo kommune: 690 000
 - c. Vestfold og Telemark fylkeskommune: 1 380 000
 - d. Viken fylkeskommune: 2 070 000
3. Tiltak/prosjekter ut over det som ligger i basisfinansieringen, eller hvor ikke alle fylkeskommunene deltar, forutsettes realisert ved bidrag fra de deltakende fylkeskommuner og/eller gjennom ekstern finansiering.
 4. Hver fylkeskommune dekker fortsatt sine egne utgifter (til møter, reiser mv) i forbindelse med aktivitetene i Østlandssamarbeidet.
 5. Sekretariatsleder gis fullmakt til å initiere nødvendige avtaler om kjøp av ekstern bistand for gjennomføring av aktiviteter i handlingsprogrammet – innenfor vedtatt budsjettramme.

Sak 26/22 Møtekalender 2023

Sekretariatets innstilling

Representantskapet slutter seg til forslag til møtekalender for 2023

Behandling

Representantskapet sluttet seg til innstillingen i saken.

Vedtak

Representantskapet slutter seg til forslag til møtekalender for 2023